ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

ПРОЕКТГЕНПЛАН

с. Х М І Л Ь Н А

БУЧАНСЬКИЙ РАЙОН КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ -

ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ СЕЛА ХМІЛЬНА БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ПОЄДНАННЯМ З ДЕТАЛЬНИМ ПЛАНОМ ТЕРИТОРІЇ ОКРЕМИХ ЧАСТИН НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

ЗАМОВНИК ДМИТРІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИКОНАВЕЦЬ ТОВ «ПРОЕКТГЕНПЛАН»

КИЇВ 2023

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
ПРОЕКТГЕНПЛАН
Адреса: 01135, м. Київ, вулиця В.Чорновола, будинок 25, офіс 225 Код ЄДРПОУ: 38689510 тел.(044) 361-24-52
www.proectgenplan.com @mail: proectgenplan.office@gmail. com

с. Х М І Л Ь Н А

БУЧАНСЬКИЙ РАЙОН КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ -

ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ СЕЛА ХМІЛЬНА БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ПОЄДНАННЯМ З ДЕТАЛЬНИМ ПЛАНОМ ТЕРИТОРІЇ ОКРЕМИХ ЧАСТИН НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

Директор **О. М. Бакун**

Головний архітектор проекту **А. С. Морозік**

КИЇВ 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 7

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО.....11

SWOT-аналіз екологічної ситуації довкілля 18

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....19

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 23

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....24

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ 27

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ).....32

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ 33

Екологічні індикатори для моніторингу реалізації рішень документу державного планування.....37

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ) 40

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.....40

ДОДАТКИ 44

ВСТУП

Передумови здійснення стратегічної екологічної оцінки

Статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» визначено, що стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – стратегічна екологічна оцінка, СЕО) є основним інструментом для забезпечення врахування екологічних міркувань (включаючи здоров'я населення) при розробці містобудівної документації. Стратегічна екологічна оцінка сприяє сталому розвитку через просування питань довкілля в економічний та соціальний розвиток населеного пункту, а також інтеграцію цілей зеленої економіки, сталого споживання і виробництва в процесі прийняття стратегічних рішень.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» введено в дію в Україні з 12 жовтня 2018 року. Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року).

Стратегічна екологічна оцінка є засобом, що дозволяє попередньо всебічно розглянути можливі аспекти впливу на довкілля планової діяльності, що дає змогу запобігти або знизити ризики негативного впливу на навколишнє середовище в процесі стратегічного планування та реалізації положень документів державного планування.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Необхідність здійснення СЕО визначається відповідно до статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», ст. 2, 11, 14, 17, 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», інших нормативно-правових документів та з урахуванням положень «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р № 296.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», до документів державного планування відноситься містобудівна документація. Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про основи містобудування», при розробці та реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

З урахуванням положень нормативно-правових актів була визначена необхідність здійснення стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування місцевого рівня «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту».

Обсяги досліджень та методологія стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка проекту містобудівної документації здійснюється відповідно до етапів, зазначених у статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»:

На першому етапі здійснення СЕО був визначений обсяг стратегічної екологічної оцінки в якому були зазначені ключові екологічні проблеми, пов'язані з документом державного планування, щодо якого здійснюється СЕО, визначено коло органів влади, які братимуть участь у консультаціях, та зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі у СЕО.

При визначенні обсягу СЕО були визначені цілі охорони довкілля, що мають відношення до Проекту документа державного планування, встановлені сфери охоплення СЕО, включно з географічними рамками, встановлений перелік та обсяг інформації, що використовується при здійсненні СЕО; попередньо визначені наслідки виконання заходів Проекту документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, основні заходи із запобігання, зменшення та пом’якшення можливих негативних наслідків виконання Проекту документа державного планування.

Для виконання визначених обсягів в звіті СЕО було здійснено:

- характеристику стану довкілля населеного пункту;
- огляд позитивних і негативних наслідків, які можуть мати місце у разі виконання документа державного планування з зазначенням територій, які зазнають ці наслідки;
- визначення заходів щодо запобіганню або пом'якшенню факторів негативного впливу на навколишнє середовище;
- розгляд можливих альтернатив;
- підготовлено рекомендації до впровадження містобудівної документації.

В рамках процедури проведення СЕО на офіційному сайті Дмитрівської сільської ради Бучанського району Київської області за посиланням: https://dtg.gov.ua/ було опубліковано заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Проекту документу державного планування. Впродовж 15 календарних днів. приймались зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО.

На другому етапі був проведений збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, в процесі якого були надані запити в різні структурні підрозділи Київської областної військової адміністраації, профільні організації, використані вихідні дані, що були надані для розробки генерального плану, а також дані про стан навколишнього середовища Київської області за попередні роки.

На основі зібраної інформації були визначені сильні і слабкі аспекти екологічної ситуації в населеному пункті, а також можливості і загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію, якщо документ державного планування не буде прийнятий.

Була проведена оцінка запропонованих заходів СЕО в контексті їх відповідності державній правовій базі та регіональним екологічним цілям, визначені чинники змін антропогенного та природного характеру, що обумовлені економічними, адміністративними, демографічними і соціально-культурними чинниками, а також рівнем розвитку промисловості та сільського господарства.

Проект документа державного планування — містобудівна документація, для якого здійснюється СЕО, передбачає конкретні заходи і проекти, що мають територіальну прив'язку. Тому оцінюється вплив пропонованих заходів на складові довкілля (вплив на

атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну), а також на стан здоров'я та добробут населення (небезпека для здоров'я населення, соціально-економічні наслідки, поводження з відходами, транспорт, розвиток інфраструктури, естетичні характеристики території, використання ландшафтів для рекреаційних цілей тощо).

При здійсненні СЕО застосовувались наступні аналітичні методи:

- аналіз тенденцій;
- геоінформаційні системи (ГІС);
- SWOT-аналіз;
- цільовий аналіз.

На основі проведеної оцінки був підготовлений Звіт про стратегічну екологічну оцінку з рекомендаціями щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Проекту документа державного планування.

На третьому етапі проводяться громадські обговорення та консультації: обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості.

Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», проект документа державного планування та звіт про стратегічну екологічну оцінку оприлюднюються на офіційному веб-сайті замовника з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості. Замовник забезпечує розміщення повідомлення та доступ до проекту документа державного планування і звіту про стратегічну екологічну оцінку протягом усього строку громадського обговорення.

Строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення, передбаченого частиною четвертою статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Громадське обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводиться в порядку, визначеному Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» для громадського обговорення проектів містобудівної документації на місцевому рівні.

За результатами консультацій замовник готує довідку про консультації, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про консультації є публічною інформацією

На четвертому етапі здійснюється врахування у звіті про стратегічну екологічну оцінку та Проекті документа державного планування результатів громадського обговорення та консультацій. Здійснюється розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача замовнику для розгляду та ухвалення. В Звіті забезпечується врахування рекомендацій зацікавлених органів влади та громадськості.

Невраховані рекомендації також мають бути відображені в пакеті документів з СЕО з поясненням причин неврахування, а саме у довідці про консультації та громадське обговорення. Загалом, рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті Проекту документа державного планування. Розробники Проекту документа державного планування мають зазначити, які рекомендації були враховані, а які - ні і чому.

П'ятий етап передбачає інформування про затвердження Проекту документа державного планування

Після затвердження містобудівної документації в установленому законодавством порядку, в якому враховані рекомендації СЕО, Замовник протягом п’яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті затверджений документ державного планування, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, довідки про консультації та про громадське обговорення і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку».

Шостий, заключний етап здійснення СЕО являє собою моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення.

Замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, вживає заходів для їх усунення.

Рекомендується на даному етапі створення системи моніторингу та оцінки впливу Проекту документа державного планування на довкілля на основі пропозицій документації з СЕО, щодо організації системи моніторингу впливу впровадження документа на довкілля.

Результати такого моніторингу необхідно буде враховувати під час оновлення Проекту документа державного планування або підготовки нових стратегічних документів.

Відповідальним за проведення моніторингу наслідків виконання документу державного планування є Замовник або уповноважений орган за рішенням Замовника.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ’ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Містобудівна документація «Внесення змін до Генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» виконана ТОВ «ПРОЕКТГЕНПЛАН» на підставі рішення Дмитрівської сільської ради Бучанського району Київської області від 26.03.2021 року № 17/6, згідно з договором від 08.12.2022 року № 02/12-ГП та відповідно до погодженого завдання на проектування начальником відділу містобудування та архітектури Дмитрівської сільської ради.

Внесення змін до Генерального плану населеного пункту є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту, розробляється і затверджується з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

Основні показники генерального с. Хмільна, відповідно до завдання на проектування, розраховані на етап 20 років.

При розробці містобудівної документації «Внесення змін до Генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» враховано державні інтереси, надані Київською обласною військовою адміністрацією (лист від 22.02.2023 № 1851/01/11.1-

2023).

Даний проект виконано відповідно до Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Лісового кодексу України, Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про генеральну схему планування території України», «Про благоустрій населених пунктів», «Про землеустрій», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд», «Про стратегічну екологічну оцінку», діючих Державних будівельних норм (ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН Б.1.1-15:2012 та інших), нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень Міністерства розвитку громад та територій України.

Вихідними даними для розробки містобудівної документації слугували:

- топографо-геодезичні роботи щодо топографічного знімання масштабу М 1:2000 у державні системі координат МСК-32, виконавець ТОВ «Геоматичні рішення», Київ 2023 р.;

- містобудівна документація «Схема планування території Київської області», розробник ДП «УКРНДПІЦИВІЛЬБУД», м. Київ;

- містобудівна документація «Генеральний план с. Хмільна (внесення змін) Києво-Святошинського району Київської області», виконавець ТОВ «ПРОЕКТГЕНПЛАН», м. Київ, 2016 р.;

- дані Державного земельного кадастру України.

Внесення змін до Генерального плану с. Хмільна визначено:

- основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території;

- перспективну чисельність населення, обсяги та структуру нового житлового будівництва;

- території, необхідні для подальшого розвитку населеного пункту, а також пропозиції щодо зміни меж населеного пункту;

- пропозиції щодо формування мережі об’єктів громадського обслуговування населення, що забезпечують соціально-гарантований рівень життя згідно з державними будівельними нормами;

- організацію вулично-дорожньої та транспортної мережі;

- напрями розвитку інженерної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою;

- заходи з охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження культурної спадщини.

Внесення змін до Генерального плану розроблено на паперових і електронних носіях на оновленій картографічній основі в цифровій формі як набори профільних геопросторових даних.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до розроблення містобудівної документації «Внесення змін до Генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту»:

- Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки, затверджена

рішенням Київської обласної ради від 19.12.2019 №789-32-VII;

- Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2023 рік;

- Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки. Головною метою програми є створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення Київської області шляхом зменшення антропогенного навантаження та відновлення довкілля за рахунок зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та підвищення рівня екологічної культури і свідомості суспільства;

- Програма «Питна вода Київщини на 2022-2026 роки». Програма затверджена розпорядженням Київської обласної державної адміністрації від 19.01.2022 № 27;

- Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року. Затверджено Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII. На меті є всебічне охоплення усіх сфер життєдіяльності через призму екологічності та ресурсозбереження. Запровадження екологічно безпечних, ресурсозберігаючих та енергозберігаючих технологій, розвиток відновлюваних джерел енергії.

Під час проектування враховано вимоги:

– Наказ МВС України від 30 грудня 2014 року № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні»;

– Наказ МВС України № 579 від 09.07.2018 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Постанова КМУ від 11 грудня 1999 року № 2294 «Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2002 року № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту», затверджено «Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного зв'язку»;

- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;

- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;

- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;

- ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»;

- ДБН В.2.5-20-2018 «Газопостачання»;

- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;

- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація»;
- ДБН В.2.5-39:2008 «Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі»;
- ДБН В.2.5-77:2014 «Котельні»;
- ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення. Вентиляція та кондиціонування»;
- ДБН В.2.5-23-2010 «Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення»;
- ДБН Б.1.1-5:2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації»;
- ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДСТУ 8767:2018 «Пожежно-рятувальні частини. Вимоги до дислокації та району виїзду, комплектування пожежними автомобілями та проектування».
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій»;
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- ДБН В.1.1-25-2009 «Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення»;
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН В.2.5-76:2014 «Автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення»;
- ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»;
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об’єктів будівництва. Основні вимоги»;
- ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»;
- ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення»;
- ДБН В.2.2-9-2018 «Громадські будинки та споруди»;
- ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти»;
- ДБН В.2.2-4:2018 «Будинки і споруди. Дошкільної освіти»;
- ДБН В.2.2-10:2018 «Заклади охорони здоров'я. Будинки і споруди»;
- ДБН В.2.2-23-2009 «Підприємства торгівлі»;
- ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди»;
- ДБН В.2.2-11-2002 «Підприємства побутового обслуговування».

Проектом документа державного планування визначено:

-.. основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території;

-.. перспективну чисельність населення, обсяги та структуру нового житлового будівництва;

-.. території, необхідні для подальшого розвитку населеного пункту, а також пропозиції щодо зміни меж населеного пункту;

-.. пропозиції щодо формування мережі об'єктів громадського обслуговування населення, що забезпечують соціально-гарантований рівень життя згідно з державними будівельними нормами;

-.. організацію вулично-дорожньої та транспортної мережі,

-.. напрями розвитку інженерної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою;

-.. заходи з охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження культурної спадщини.

Основні показники Проекту документа державного планування відповідно до завдання розраховані на двадцятирічний період.

Містобудівну документацію виконано у відповідності до вимог Державних будівельних норм України ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» та ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» та інших нормативних документів. Проект документа державного планування виконано з урахуванням даних державного земельного кадастру на паперових і електронних носіях на оновленій картографічній основі в цифровій формі як набори профільних геопросторових даних в єдиній системі класифікації та кодування об'єктів будівництва для формування баз даних містобудівного кадастру.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Економіко-географічне положення

Село Хмільна входить до складу Дмитрівської сільської ради Бучанського району Київської області. Населений пункт розташований у центральній частині Київської області за 63 км від центру м. Києва.

Територія населеного пункту межує: з півночі – с. Козинці, з півдня – с. Миколаївка Бучанського району. З заходу передбачено проходження Великої кільцевої автомобільної дороги (ВКАД) навколо м. Києва, зі сходу село межує із землями лісового фонду.

Населений пункт розташований у лісостеповій зоні, на правому березі р. Дніпро. У геоморфологічному відношенні село розташоване на Київському плато, що характеризується значним розчленуванням рельєфу. Перепад абсолютних відміток в межах території села становить 18,8 м, від 154,5 м до 173,3 м.

Село Хмільна знаходиться в верхній течії р. Мокра, яка є лівою притокою р. Буча. Наявне населення села на початок 2023 р. склало 170 осіб, фактична площа –101,15 га.

Зовнішні транспортні зв'язки населеного пункту здійснюються за рахунок автомобільних доріг місцевого значення. Село має пряме маршрутне сполучення з містом Київ.

Житлова забудова села – малоповерхова, представлена переважно будинками садибного типу. Громадський центр – несформований.

Село електрифіковане та газифіковане.

Положення в системі розселення. Для забезпечення сталого розвитку населених пунктів з урахуванням їх соціально-економічних, екологічних та територіально-планувальних проблем в Генеральній схемі планування території України обґрунтовані основні напрямки та перспективний розвиток населених пунктів України.

Нові адміністративні центри і склад територіальних громад Київської області затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 715-р «Про

визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Київської області». Село Хмільна входить до складу Дмитрівської територіальної громади.

Геолого-геоморфологічна характеристика

Геоморфологічне розташування населеного пункту

Село Хмільна розташоване на території Дмитрівської територіальної громади Бучанського району Київської області, у зоні мішаних лісів. Територія, відповідно до фізико-географічного районування України, відноситься до Київського Полісся зони мішаних лісів. В геоморфологічному відношенні с. Хмільна знаходиться у межах Придніпровської низовини. Територія являє собою пластово-акумулятивну (моренно-зандрову) рівнину. В умовах, що склалися, фактор морфології рельєфу має суттєве естетичне значення у планувальній організації території.

Клімат

Клімат помірно-континентальний з досить теплим літом та помірно холодною зимою. Характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена переважно за даними багаторічних спостережень по метеостанції “Київ, Батиєва гора” (195 мБС).

Температура повітря:

- середньорічна + 6,6 ºС;
- абсолютний мінімум – 34 ºС;
- абсолютний максимум + 39 ºС.

Розрахункова температура:

- самої холодної п’ятиденки – 22 ºС;
- зимова вентиляційна – 10,1 ºС.

Опалювальний період:

- середня температура – 1,2 ºС;
- період – 193 доби.

Тривалість безморозного періоду (по «МС Немішаєве»):

- середня 157 днів.

Середньорічна відносна вологість повітря 79 %.

Атмосферні опади:

- середньорічна кількість 571 мм: в т. ч. теплий період – 378 мм, холодний - 193 мм;
- середньодобовий максимум 41 мм;
- спостережний максимум 103 мм (20. 07. 1902 р.).

Висота снігового покриву (по МС «Київ, обсерваторія»):

- середньодекадна 28 см;
- максимальна 75 см.

Кількість днів із стійким сніговим покривом -102.

Особливі атмосферні явища (прояв днів/рік):

- тумани 40 днів;
- заметілі 9 днів;
- грози 31 днів;
- град 1,4 днів;
- пилові бурі 1,8 днів.

Максимальна швидкість вітру (можлива):

- 17 м/с - кожний рік;
- 21-22 м/с - один раз в 5-10 років;
- 23-24 м/с – один раз в 15-20 років.

Повторюваність напрямків вітру й штилів, (%)

Період року	Пн	Пн-Сх	Сх	Пд-Сх	Пд	Пд-Зх	Зх	Пн-Зх	Штиль
МС «Немішаєве» (161 мБС)									
Теплий період	13,3	11,0	8,1	10,0	10,4	12,7	15,0	19,7	17,3
Холодний період	8,0	10,0	10,0	16,2	13,6	15,0	13,8	13,4	11,4
Рік	10,9	10,6	8,9	12,6	11,7	13,7	14,5	17,1	14,8

Згідно будівельних норм, територія селища відноситься до ПВ підрайону, другого будівельно-кліматичного району, для якого орієнтація вікон житлових кімнат односторонніх квартир у межах сектору горизонту від 310° до 50° не допускається (СНиП п-л. 1-71). Значна повторюваність слабких та помірних вітрів, штилів створює несприятливі умови для розміщення промислових підприємств І-Ш класу шкідливості. Ці підприємства можуть формувати високий потенціал забруднення повітря, а тумани і слабка аерація перешкоджають його самоочищенню. В цілому, кліматичні умови щодо планувальної організації території села сприятливі.

Геологічна будова

Основною геоструктурою є північно-східний схил Українського щита. Глибина залягання докембрійського кристалічного фундаменту зростає в північно-східному напрямі. В геологічній будові приймають участь відклади крейдової, палеогенової, неогенової систем, перекриті товщею осадових порід четвертинного віку. До крейдової системи віднесені відклади нижнього відділу і осади верхнього відділу сеноманського ярусу і мергельно-крейдової товщі сенон-туронського ярусу, глин і алевритів. Відклади палеогенової системи представлені усіма 4-ма свитами: канівською, бучакською, київською і харківською.

Канівська свита складена неоднорідними пісками. Нижня частина товщі представлена пісками темно-сірими і бурувато-сірими, з зеленим відтінком, мілко і тонкозернистими, кварцевими, слюдистими, глауконітовими, глинистими. Потужність канівських відкладів змінюється від 7,0 до 12,0 м. Бучацька свита залягає на глибині від 58 м до 70 м і представлена пісками сірими, мілкозернистими, міцністю 6 і більше метрів. Відклади київської свити представлені голубо-сизим мергелем, який має щільну структуру, і рідше – пісками зеленувато-сірими, мілко зернистими. Ці відклади зустрінуті на глибинах від 35,0 до 55,0м.

Відклади харківської свити залягають на глибині від 26,0 до 33,0 метрів і представлені пісками зеленувато-сірими, сірими, дрібнозернистими, кварцево-глауконітовими. Неогенова система залягає на глибині від 15,0 до 22,0 метрів і представлена дрібнозернистими пісками, глинами (рідше дрібнозернистими піщаниками). Четвертинні відклади представлені глинами, флювіогляціальними пісками, рідше – еоловими відкладами, що перекривають морену. Загальна потужність цих відкладів коливається від 5,0 до 12,0 метрів. Одною з характерних рис регіону є

наявність значної кількості лесових островів.

Загальна характеристика геологічної будови має істотне значення в плані інженерно-будівельної оцінки. При цьому головним об'єктом характеристики є четвертинні відклади.

Гідрогеологічні умови

Село Хмільна розташоване в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Для водопостачання в регіоні використовуються водоносні горизонти четвертинних, полтавських, палеогенових і сеноманських відкладів. Четвертинні води використовуються в основному для індивідуального водопостачання за допомогою колодязів. Водотрив відсутній, води страждають від поверхневого забруднення і утримують підвищений вміст заліза. Водоносний горизонт полтавських відкладів розвинутий на вододільних ділянках. Води безнапірні, утримуються в тонкозернистих пісках, часто глинистих Фільтраційні властивості слабкі. Дебіти свердловин 2-14 $м^3$/год. при зниженнях на 9-10 м. За хімічним складом води гідорокарбонатно-кальцієві з мінералізацією до 0,3 г/$дм^3$. Живлення водоносного горизонту за рахунок перетікання із четвертинного комплексу. Для централізованого водопостачання не надійний в зв'язку з недостатньою водністю і спорадичним розвитком.

Водоносний горизонт палеогенових відкладів має в районі повсюдний розвиток. Потужність водоутримуючих пісків від 2 до 36 м. Глибина залягання 53-64 м. В покрівлі водоносних порід залягають водотривкі мергелі, що ізолюють від поверхневих забруднень і обумовлюють напірний характер. Фільтраційні властивості горизонту достатні. Дебіти свердловин складають 5-15 $м^3$/год. при зниженнях рівня на 26-30 м. За хімічним складом води горизонту гідрокарбонатні кальцієво-магнієві з мінералізацією 0,3-0,4 г/$дм^3$. Підземні води доброї якості, крім вмісту заліза, кількість якого досягає 4,5 мг/$дм^3$ і перевищує норму. Живлення горизонту відбувається за рахунок перетікання через київські мергелі.

На значній частині території району розвинутий водоносний горизонт в сеноманських пісках і пісковиках, що залягають безпосередньо під палеогеновими відкладами. Внаслідок відсутності надійного водотриву води палеогенових і сеноманських відкладів змішуються. Глибина залягання сеноманських відкладів 60-80 м. Сеноманський водоносний горизонт має обмежений розвиток. Потужність водоносних пісків незначна, але фільтраційні властивості високі до 600 $м^3$/добу. За хімічним складом води хорошої якості гідрокарбонатні кальцієво-магнієві з мінералізацією 0,3-0,4 г/$дм^3$. Вміст заліза зменшений порівняно з бучацькими водами. Найбільш надійним водоносним горизонтом є бучацько-сеноманський водоносний комплекс, але для його використання на господарсько-питне водопостачання необхідно застосовувати знезалізнення.

Гідрологічні умови

Поверхневі води с. Хмільна представлені р. Мокрою, що зарегульована каскадом ставків, та безіменним струмком. Тимчасові водні потоки представлені струмками, утвореними стоком атмосферних опадів зливового характеру. В межах території, що проектується, стаціонарні гідрологічні спостереження не проводяться.

Ґрунтовий покрив

Ґрунтовий покрив представлений переважно дерново-підзолистими ґрунтами різного ступеня підзолистості, що здебільшого обумовлено умовами залягання. Підстилаючими породами є давньоалювіальні, водно-льодовикові відклади, морена та лесовидні породи. Ґрунти цієї групи мають слабо гумусовий світло-сірий горизонт з середньою глибиною 20 см, яка може відхилятися з 16 см у дерново-підзолистих

піщаних до 25 см у дерново-підзолистих супіщаних відмінах. Майже всі ґрунти даної групи мають підвищену кислотність ґрунтового розчину, яка зменшується з глибиною, а також є досить бідними на гумус, кількість якого в підорному шарі в порівнянні з орним різко зменшується.

По днищам балок поширені лучні ґрунти, на перезволожених ділянках – лучно-болотні. Дані ґрунти умовно придатні для зеленого будівництва. При проведенні озеленення потребують незначного комплексу агротехнічних заходів з 25-% заміною ґрунту при висаджуванні декоративних порід дерев та кущів.

Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України с. Хмільна відноситься до території незначної складності будівельних умов освоєння. Підземні води по відношенню до бетону не мають агресивності.

В сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1 - 12/2014 «Будівництво в сейсмічних районах України») відповідно карти «А» для проектування та будівництво об’єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об’єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів). Згідно карти «В» для проектування та будівництва об’єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня, територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів) та «С» для особливо відповідальних об'єктів і споруд, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня, територія відноситься до сейсмічних зон (6 балів відповідно).

За умов складності інженерно-будівельного освоєння виділяються:

- території сприятливі для будівництва. Це ділянки зі спокійним рельєфом. Ґрунтові води залягають на глибині > 2,5 м. від поверхні. Ухили поверхні складають 0,5 - 8%.
- території малосприятливі для будівництва. Представлені локальними пониженнями. Ухили поверхні 8-15%. Ґрунтові води залягають на глибинах < 2,5 м від поверхні. До того ж, рівень їх коливається в залежності від кількості атмосферних опадів. Освоєння цих ділянок потребує додаткових капітальних затрат на інженерну підготовку території;
- території несприятливі для будівництва. Представлені ділянками із проявом заболоченості. Дані території потребують невідкладного інженерного захисту.

Аналіз відомостей про стан навколишнього природного середовища

Розділ розроблений відповідно до вимог ДБН Б. 2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП 173-96 та ДБН Б.1.1-15:2012. Графічне викладення матеріалу представлено на «Схемі існуючих планувальних обмежень», М 1:2000. Санітарно-захисні зони (далі СЗЗ) підприємств і об’єктів наведені головним чином відповідно нормативних параметрів, визначених ДСП 173-96. Інші планувальні обмеження визначені відповідно до законів України, нормативно-правових актів у сфері забезпечення санітарно-епідеміологічних норм.

Проектні рішення Внесення змін до Генерального плану вирішують основні принципові питання з планування територій і не можуть бути використані замість спеціальних проектів, схем та програм розвитку галузей економіки, охорони навколишнього середовища та здоров’я населення, пам’яток історії культури, інженерного захисту й підготовки території, розвитку систем транспорту, безпеки та організації дорожнього руху, інженерного обладнання тощо.

Повітря

За метеорологічними умовами с.Хмільна відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря та умовно сприятливими умовами розсіювання промислових викидів (районування України за потенціалом забруднення). Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Головними стаціонарними джерелами забруднення атмосферного повітря на даний час на території с. Хмільна є виробничі об'єкти, що спеціалізуються деревообробкою та виготовленням виробів із деревини. Стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря в населеному пункті відсутні.

Головним джерелом забруднювання повітряного басейну населеного пункту виступає також транзитний автотранспорт. Найбільша інтенсивність руху відмічається по автомобільній дорозі, яка проходить через населений пункт (напрямок с.Козинці-с.Бузова) та по вулиці Кучерова. Проектне рішення враховує проблему забруднення повітря. Система організації дорожнього руху спрямована на її вирішення. При цьому фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох складових.

Водний басейн

Поверхневі водойми с. Хмільна представлені р. Мокра, безіменним струмком та ставками. Забруднення поверхневих вод в першу чергу відбувається за рахунок обсягів скидів може спостерігатись за рахунок незадовільного стану утримання територій прибережних захисних смуг, а також в прилеглих місцях будинків садибної забудови. Прибережні захисні смуги на значних проміжках не визначені в натурі. Водопостачання села здійснюється за допомогою індивідуальних свердловин і шахтних колодязів.

Відповідно до проектних рішень господарсько-питне водопостачання передбачається централізованим комунальним водопроводом, що має забезпечити надійний санітарний контроль за якістю, а також за раціональним використанням питної води. Територія населеного пункту не каналізована. Мешканці села користуються вигребами та септиками.

Акустичний режим

Джерелом акустичного забруднення території населеного пункту є автомобільні дороги і головні вулиці з підвищеною інтенсивністю транспортних потоків. Для забезпечення нормативних рівнів шуму на території житлової забудови, на ділянках існуючої забудови та вздовж проектних вулиць передбачається формування зелених насаджень в межах червоних ліній, а також при необхідності застосування шумозахисних заходів для першої лінії забудови.

Система організації дорожнього руху, яка намічена комплексом заходів Внесення змін до Генерального плану (див. розділ Транспорт) направлена на вирішення питання розподілення інтенсивності транспортних потоків.

Для забезпечення нормативних рівнів шуму на території житлової забудови, на ділянках існуючої забудови та вздовж проектних вулиць передбачається формування зелених насаджень в межах червоних ліній, а також при необхідності застосування шумозахисних заходів для першої лінії забудови.

Радіаційний стан території

Згідно із Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991р. №106, з урахуванням наступних поточних змін (Постанова від 29.08.1994 р. №600) проектована

ділянка не входить у перелік територій, забруднених в результаті аварії на Чорнобильській АЕС. Спостереження за радіаційним станом території здійснюється СЕС. Перевищень дози гамма-випромінювання не виявлено, вона знаходиться на рівні природного фону і не перевищує 30 мкР/годину, щільність забруднення ґрунтів цезієм 137 складає менше 1 Ки/км^2. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91. Система планувальних обмежень по даному фактору – відсутня. При проведенні будівельно-проектних робіт необхідно керуватись вимогами радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та будівельної сировини (сертифікація радіологічної якості) відповідно НРБУ 97 і «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України», затверджені МОЗ України № 54 від 02.02.2005р.

Електромагнітне забруднення

Джерелом електромагнітного випромінювання на території населеного пункту є існуючі трансформаторні підстанції та коридори ЛЕП напругою 35 та 10кВ. З метою обмеження впливу на суміжні ділянки та об'єкти Від ЛЕП напругою 10, 35кВ, згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 р. № 1455 «Про затвердження правил охорони електричних мереж», встановлюються охоронні зони в обидві сторони відповідно 10, 15м.

Дані обмеження відносяться до постійного фактору присутності і враховуються при прийнятті проектних рішень щодо організації планувальної структури території населеного пункту.

Природно-заповідний фонд

В існуючій межі населеного пункту об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Поводження з відходами. Санітарне очищення території населеного пункту (санітарне очищення) – комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи і їх захоронення, що утворилися в населених місцях, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини.

Тверді побутові відходи із с. Хмільна в основному вивозяться спеціалізованою організацією на основі укладених договорів, на полігон твердих побутових відходів, який знаходиться поблизу смт Бородянка. Також частково утилізація побутового сміття здійснюється на присадибних ділянках шляхом компостування та спалювання.

Для зменшення кількості ТПВ, що транспортуються і захоронюються, а також для забезпечення виконання програми поводження з твердими побутовими відходами передбачається поетапне впровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів із наступним використанням частини їх компонентів, як вторинної сировини. За умови організації роздільного збирання ТПВ, обсяг захоронення побутових відходів можна зменшити на 30-50%.

Основні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи санітарного очищення:

- забезпечення повного збору та своєчасного знезараження і знешкодження всіх видів відходів;
- визначення спеціальних місць - майданчиків для організованого збору ТПВ;
- впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства і інших заходів з метою зменшення об'ємів вивозу і захоронення відходів.
- модернізація спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення.

Невідкладні заходи щодо організації санітарного очищення:

- прийняття дольової участі у розробці регіональної схеми санітарного очищення, будівництві регіонального підприємства промислової переробки і знешкодження відходів;
- придбання спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення;
- розробка схеми санітарного очищення відповідно до проектних рішень генерального плану села;
- визначення складу невідкладних заходів санітарного очищення та економічного механізму реалізації цих заходів.

SWOT-аналіз екологічної ситуації довкілля

Сильні сторони	**Слабкі сторони**
Відносно сприятлива екологічна ситуація	Неповне забезпечення жителів об'єктами соціальної інфраструктури та місцями відпочинку
Розгалужена система зелених насаджень	Відсутність зливової каналізації та змив поверхневих стоків населеного пункту без очистки у водойми та водотоки
Можливості	**Загрози**
Використання альтернативних джерел енергії	Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок відсутності системи очищення
Впровадження енергоощадних технологій внаслідок підвищення конкурентоспроможності підприємств	Підвищення рівня захворюваності
Озеленення та упорядкування санітарно-захисних зон	Значна залежність регіону від зовнішнього постачання енергоресурсів

Охорона здоров'я.

Найбільш гострими проблемами здоров'я населення Київської області за даними Комунального закладу Київської обласної ради «Київський обласний центр медичної статистики» визначено:

-високий рівень загальної смертності, особливо чоловіків працездатного віку;

-низький рівень народжуваності;

-від'ємний приріст населення;

-низька очікувана тривалість життя;

-високий коефіцієнт старіння;

-високі показники смертності за класом хвороб системи кровообігу, за класом новоутворення, за класом травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників;

-ріст навантаження на працездатне населення за рахунок росту кількості непрацездатного населення.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) .....

Планувальні обмеження

Система планувальних обмежень представлена санітарно-захисними зонами (СЗЗ) від промислових підприємств і виробництв, складів, об'єктів транспорту та охоронними зонами від об'єктів інженерної інфраструктури.

Параметри нормативних санітарно-захисних зон (СЗЗ) відповідно санітарної класифікації ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».

Нормативні СЗЗ основних діючих виробництв та інших об'єктів

Таблиця 3.1

Об'єкти	Нормативна СЗЗ, (м)	Документ
Виробничі, транспортні та сільськогосподарські об'єкти		
Підприємство по обробці деревини IV класу шкідливості	50	ДСП №173-96 (Додаток № 4)
Сільськогосподарське підприємство (не діюче)	50	ДСП №173-96 (п. 4.3)
Станція технічного обслуговування (СТО)	50	ДСП №173-96 (Додаток № 10)
Комунікаційні об'єкти		
Повітряні лінії електропередачі (10 кВ)– охоронна зона Повітряні лінії електропередачі (35 кВ)– охоронна зона	10 (від осі в обидві сторони) 15 (від осі в обидві сторони)	Постанова КМУ «Про затвердження правил охорони електричних мереж» 2022 р.
Природоохоронні об'єкти		
Прибережна захисна смуга водних об'єктів (пропозиції щодо становлення)	25	ВКУ (ст. № 88) нормативна та згідно містобудівної документації

Нормативні параметри СЗЗ частини промислових підприємств та об'єктів транспортної та інженерної інфраструктури не витримані і охоплюють житлову забудову. Проекти СЗЗ промислових підприємств і виробництв необхідно розробляти відповідно ДСП 173-96 (п. 5.14) в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємств, з першочерговою реалізацією заходів, передбачених в СЗЗ, тобто проблема організації СЗЗ є складовою виробничо-технологічного процесу самих підприємств. Враховуючи те, що в умовах сформованого селища витримати вимоги по територіальних розривах СЗЗ неможливо, головне завдання підприємств, які їх

створюють, полягає в впровадженні новітніх технологій з подальшим погодженням скорочення даних нормативів СЗЗ до мінімально-можливих розмірів.

Від об'єктів інженерної інфраструктури враховуються охоронні зони. Від повітряних ЛЕП напругою 35, 10 кВт з метою обмеження впливу на суміжні ділянки та об'єкти, згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження правил охорони електричних мереж» від 27.12.2022 р. № 1455, встановлюються охоронні зони в обидві сторони відповідно 15,10 м.

Природоохоронні території представлені системою прибережних захисних смуг водойм населеного пункту, зеленими насадженнями загального користування. Дані ділянки потребують ландшафтно-планувальної організації та відповідного благоустрою.

Планувальні обмеження природоохоронного значення представлені системою пропозицій по подальшому установленню прибережних захисних смуг, які становлять для р. Мокра, струмка і ставків площею менше 3 га – 25 м і смуг відведення меліоративно- дренажних водотоків (каналів) – 10 метрів.

Дані території відносяться до земель водного фонду. Господарське використання регламентується дією Земельного та Водного кодексів України та Постановою Кабінету Міністрів України №502 від. 13.05.1996. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватися, якщо при цьому не порушується її режим.

Таким чином, система планувальних обмежень, що регламентує проектне рішення представлена санітарно-захисними, охоронними та природоохоронними зонами. При прийнятті проектних рішень враховані існуючі та перспективні планувальні обмеження, режими господарської діяльності в їх межах.

При прийнятті проектних рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проектних).

Дані обмеження відносяться до постійного фактору присутності і враховуються при прийнятті проектних рішень щодо організації планувальної структури території населеного пункту.

При прийнятті проектних рішень враховані нормативні параметри прибережних захисних смуг річок та водойм на них відповідно Водного кодексу України (стаття 87, стаття 88). Нормативні параметри для водойм населеного пункту становлять: для водойм при площі дзеркала більше 3 га – 50 м, та інших приток, струмків та водойм при площі дзеркала водойми менше 3 га – 25 м. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

Прибережні захисні смуги відносяться до земель водного фонду. Їх господарське використання регламентується дією Земельного та Водного кодексів України та Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від. 13.05.1996 р. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватися, якщо при цьому не порушується її режим.

Таким чином, система планувальних обмежень, що регламентує проектне рішення представлена санітарно-захисними, охоронними та природоохоронними зонами. При прийнятті проектних рішень враховані існуючі та перспективні планувальні обмеження, режими господарської діяльності в їх межах.

Оцінка ймовірного впливу проектних рішень на довкілля відповідно до контрольного переліку

	Чи може реалізація проекту спричинити:	**Негативний вплив**			**Пом'якшення існуючої ситуації**
		Так	Ймовірно	Ні	
	Повітря				
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		+		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		
3	Погіршення якості атмосферного повітря?		+		
4	Появу джерел неприємних запахів?			+	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
	Водні ресурси				
6	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
7	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
8	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
9	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
10	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
11	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
	Відходи				
12	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів?		+		
13	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
14	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
15	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
	Земельні ресурси				
16	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+		
17	Будь-яке посилення вітрової або водної			+	

	ерозії ґрунтів?				
18	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
19	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви,селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
Біорізноманіття					
20	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
21	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
22	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
23	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
24	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико- культурної спадщини?			+	
Населення та інфраструктура					
25	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		+		
26	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?		+		
27	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?		+		
28	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
29	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
30	Погіршення умов моніторингу?			+	
31	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
32	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
33	Підвищення рівня використання будь-			+	

	якого виду природних ресурсів?				
34	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
35	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
36	Такі впливи на довкілля або здоров’я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Стан навколишнього природного середовища сьогодні є однією з найгостріших соціально-економічних проблем, що прямо чи опосередковано стосується кожної людини і обумовлює актуальність впровадження в області принципів та засад сталого розвитку, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти їх потреби.

Сталий розвиток українського суспільства, висока якість життя й здоров'я населення, а також національна безпека можуть бути забезпечені тільки за умови збереження природних систем і підтримки відповідної якості навколишнього природного середовища.

Першочергова увага до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення – невід’ємна умова сталого розвитку регіону і країни в цілому. Саме тому на території області повинна здійснюватися політика, спрямована на досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, на охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

У зв’язку з цим, метою виконання СЕО Проекту документа державного планування є зменшення забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів області, збереження здоров’я населення.

Оцінка стану довкілля в області свідчить, що практично немає природних компонентів екосистеми, які б не зазнавали постійного негативного антропогенного впливу.

У цілому, незважаючи на те, що останніми роками спостерігається тенденція до зменшення антропогенного тиску на довкілля, рівень техногенного навантаження залишається високим, а екологічна ситуація незадовільною.

Найгострішими проблемами в області, які потребують негайного вирішення, є :

- забруднення атмосферного повітря;

- забруднення водного басейну недостатньо очищеними каналізаційними стоками, а також в результаті забруднення відходами та сміттям прибережних територій (смуг);

- негативний вплив токсичних відходів, у тому числі непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

У таблиці нижче наведено ключові потенційні екологічні проблеми і ризики (та їх зв'язки з генеральним планом).

Основні проблеми та ризики	Характеристика
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин (в основному окис вуглецю, оксиди азоту та пил) стаціонарними та пересувними джерелами;
Вплив на здоров'я населення	Забруднення атмосферного повітря, переважно викидами забруднюючих речовин від автотранспорту;
	Недостатня забезпеченість централізованим водопостачання та водовідведення;
Біорізноманіття	Недостатність впорядкованих рекреаційних зон за наявності неорганізованих водойм;
Стан водних ресурсів	Скид поверхневого стоку, що формується на території села без очистки; відсутність централізованої каналізації в районах садибної забудови;
	Недостатнє забезпечення централізованим водопостачанням;
	Стан мінералізації підземних водних горизонтів і якість питних вод;
Наявність ділянок, що зазнають підтоплення	Погіршення санітарно-гігієнічних умов території та споруд, можливе ушкодження будівель садибної забудови;
Поводження з твердими побутовими відходами	Відсутність ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами, стихійні сміттєзвалища.

Як зазначено у наведеній вище таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров’я населення.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ’ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ’ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ’ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв’язання глобальних екологічних проблем.

Міжнародні обов’язки України, що стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

– Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);

– Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992 р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

– Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979р);

– Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995р.);

– Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);

– Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

– Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);

– Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);

– Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення. Смарагдова мережа (Emerald Network) – мережа природоохоронних територій, створена задля збереження видів та оселищ, які потребують охорони на загальноєвропейському рівні. Смарагдова мережа формується у країнах, які не є членами ЄС, і є аналогічною до мережі Natura 2000, яка функціонує у країнах ЄС.

Дотримання вище перелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте, слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних «дружніх» до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Проектними рішеннями містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» узгоджуються із Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», а також Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Відповідно до нормативно-правової бази України було враховано ряд зобов'язань:

а) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності;

б) гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;

в) запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

г) екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;

д) збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;

е) науково обгрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

є) обов'язковість оцінки впливу на довкілля;

ж) гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

з) науково обгрунтоване нормування впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище;

и) безоплатність загального та платність спеціального використання природних ресурсів для господарської діяльності;

і) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

ї) вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

й) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

к) вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища на основі широкого міждержавного співробітництва;

л) встановлення екологічного податку, рентної плати за спеціальне використання води, рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, рентної плати за користування надрами відповідно до Податкового кодексу України;

м) врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Згідно результатів аналізу, можна зробити висновок, що Проект документа державного планування загалом відповідає цілям екологічної політики, встановлених на національному та регіональному рівнях; враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Реалізації цілей у сфері енергоефективності, отримання енергії з відновлюваних джерел, та скороченні викидів забруднюючих речовин від опалювальних установок можлива при виборі конструкторсько-технологічних рішень на етапі робочого проектування окремих споруд систем тепло-енергопостачання, що забезпечується в процесі розроблення оцінки впливу на довкілля об’єкту, що проектується. Скорочення викидів від автотранспорту також може бути досягнуто в результаті будівництва та ремонту головних та житлових вулиць відповідно до Проекту документа державного планування.

У сфері водних ресурсів, будівництва водопровідних мереж і каналізаційних систем цілі визначені у цільових програмах, з визначенням конкретних заходів будівництва інженерних споруд та мереж, які передбачаються до реалізації у короткостроковій перспективі та повністю враховуються Проектом документа державного планування – проектом містобудівної документації. Підвищення якості поверхневих вод може бути досягнуто також шляхом влаштування мережі дощової каналізації та будівництва локальних очисних споруд у місцях випуску стоку; створення та озеленення прибережних захисних смуг для водних об'єктів. Також передбачаються заходи щодо інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних процесів, як на ділянках існуючої забудови, так і на ділянках перспективного містобудівного освоєння.

Реконструкція меліоративних систем, комплекс гідротехнічних заходів, рекультивація порушених ділянок з ландшафтним упорядкуванням території дозволять в певній мірі реалізувати політику щодо ренатуралізації природних ландшафтів, ліквідації потенційних пожежонебезпечних осередків, покращити санітарно-гігієнічні умови території.

Одним з найважливіших питань для населеного пункту є видалення відходів. Для зменшення кількості ТПВ, що транспортуються і захоронюються, а також для забезпечення виконання програми поводження з твердими побутовими відходами передбачається поетапне впровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів із наступним використанням частини їх компонентів, як вторинної сировини. За умови організації роздільного збирання ТПВ, обсяг захоронення побутових

відходів можна зменшити на 30-50%.

У сфері біорізноманіття Проектом документа державного планування передбачається створення зелених насаджень загального користування, а також зелених насаджень обмеженого користування та спеціального призначення. В сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку рішення даної містобудівної документації в достатній мірі враховують цілі, визначені на регіональному рівні, шляхом виділення ділянок певного функціонального використання та необхідної площі для розміщення закладів охорони здоров'я та соціального захисту, фізкультурно- оздоровчих та спортивних споруд, установ культури та мистецтва, підприємств торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування та інших установ та організацій обслуговування.

Таким чином, аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проектних рішень з просторового розвитку території свідчить про те, що цілі та заходи, визначені Проектом документа державного планування, загалом відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям. Але низка екологічних проблем, таких як поводження з твердими побутовими відходами, можуть бути вирішені лише на регіональному або національному рівні.

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та людей встановила, що окрім позитивних наслідків, Проект документа державного планування може мати певний негативний вплив на довкілля у разі відсутності належного контролю за таким впливом.

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінприроди від 29.12.2018 № 465), наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проекту на екосистему (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації продуктами згорання природного газу) і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі (можливе збільшення бронхолегеневих захворювань серед населення).

Вторинні чинники забруднення є продуктами перетворення первинних забруднювачів (викидів, відходів), що надходять у довкілля безпосередньо від джерела забруднення. Вони можуть бути токсичнішими і небезпечнішими, ніж первинні. Зменшення вториних чинників забрудення довкілля можна досягти завдяки ефективній боротьбі з первиими забруднювачами.

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації проекту містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» передбачаються викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від автотранспорту. Спочатку очікується зниження якості повітря у зв'язку із збільшенням інтенсивності руху. Однак ці негативні прояви будуть усунені поступовим виведенням з експлуатації старих автомобілів і прийняття Європейських стандартів з викидів в

атмосферу для всіх нових автомобілів, що продають в Україні. До погіршення якості повітря призводять, головним чином, викиди окислів азоту і найдрібніші частки пилу. Окисли азоту дуже шкідливі і подразнюють респіраторну систему (бронхи і легені) в результаті довготривалого впливу. Для зменшення цих негативних проявів надзвичайно ефективною буде посадка зелених смуг обабіч доріг та між проектованою ділянкою і селітебною зоною.

Вплив на водні ресурси. На час розроблення Проекту документа державного планування, відмічається мінералізація підземних вод, що перевищує нормативні показники, ймовірне збруднення підземних водоносних горизонтів. Мешканці садибної забудови користується водою з шахтних колодязів.

Вплив на ґрунти. Передбачається тимчасове забруднення ґрунтів будівельними відходами. Садибна забудова не каналізована, мешканці користуються септиками. В умовах близького залягання рівня ґрунтових вод, наявність септиків має негативний вплив на санітарній стан території.

Вплив на біорізноманіття. Для покриття дефіциту в зелених насадженнях загального користування та організації сприятливого природного середовища для проживання населення, проектом пропонується організація нових зелених насаджень загального користування.

Вплив на довкілля при поводженні з відходами. Планована діяльність, що здійснюватиметься на проектованій ділянці, передбачає утворення твердих побутових відходів та використаної тари (упаковки). Використана тара (упаковка) повинна збиратися окремо від інших видів відходів, та передаватися спеціалізованим підприємствам для утилізації. Для побутових відходів забезпечується роздільне збирання з вилученням ресурсоцінних компонентів. Негативних наслідків при поводженні з побутовими відходами не передбачається.

Вплив на стан здоров'я населення. Містобудівна документація не передбачає негативних наслідків для здоров'я населення. Розробка містобудівної документації дозволить забезпечити здійснення соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Фактори потенційного кумулятивного впливу.

Ймовірність того, що реалізація проекту змін до генерального плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Узагальнені результати оцінки факторів ризику кумулятивного впливу надані в таблиці нижче.

Оцінка факторів ризику для довкілля

Фактори впливу	Фактор потенційного кумулятивного впливу	Пропоновані заходи зменшення впливу
Найбільша інтенсивність руху відмічається по головним вулицям.	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Озеленення проектованої ділянки.
Прогнозоване збільшення виробничих підприємств	Збільшення обсягів господарсько-побутових та поверхневих стічних стоків.	Використання ефективних сучасних технічних засобів і технологій для утримання своєї території в належному стані, здійснення заходів щодо запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дощовими, сніговими)

		водами, що відводяться з неї.
Територія житлової та садибної забудови	Збільшення обсягів твердих побутових відходів.	Здійснення роздільного збору твердих побутових відходів.

Таким чином, реалізація Проекту документа державного планування має супроводжуватися появою нових незначних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, містобудівна документація відіграватиме значну роль у розвитку населеного пункту та є важливим чинником економічного зростання, створення нових робочих місць, структурної перебудови та зміцнення економіки місцевої громади.

Позитивні наслідки:

Запропоновані рекомендації та передбачені заходи мають потенціал для позитивного впливу на якість повітря, а саме: перегляд проектних рішень зі зміною функціонального використання території комерційного (виробничого) призначення на ділянки розміщення об'єктів громадської забудови, що мають менше містобудівне навантаження (щільність забудови, кількість автотранспортних засобів), з метою зменшення антропогенного навантаження на природні комплекси.

Ці заходи (за умови їх реалізації) призведуть до зменшення впливу шуму та забруднення повітря від транспортних засобів на сельбищну зону. Впровадження сучасних конструктивно-технологічних рішень для централізованих та децентралізованих систем опалення, дозволить забезпечити регулювання викидів від систем теплопостачання.

При реалізації рішень стосовно повного охоплення території населеного пункту мережами водопостачання та господарсько-побутової каналізації очікується позитивний вплив на гідрогеологічне середовище. Одночасно вдосконалення системи водопостачання дозволить розширити доступ населення до джерел якісної води, що в майбутньому призведе до покращення стану здоров'я. Окрім цього, дане рішення дозволить розширити доступ підприємств різної галузевої спрямованості до системи каналізації, що в майбутньому також призведе до покращення здоров'я населення села. Внаслідок перспективного будівництва мереж дощової каналізації з локальними очисними спорудами, очікується зменшення потрапляння забруднюючих речовин у поверхневі водойми із загальним поверхневим стоком, що формується на території сельбищної зони.

Дане питання потребує пріоритетної уваги та першочергової реалізації з метою своєчасного забезпечення водопостачання фонду житлово-громадської забудови, передбаченого до будівництва, оскільки питання забезпечення водопостачання є одним із головних в забезпеченні санітарно-гігієнічних умов проживання та охорони здоров'я населення. На ділянках містобудівного освоєння, які, частково, є землями сільськогосподарського призначення, – ліквідація смітників та ділянок вторинного заболочування та підтоплення шляхом виконання заходів з інженерної підготовки та захисту території; організація зон відпочинку з пішохідними та велодоріжками. Окрім цього, забезпечення населення житлом та об'єктами громадського призначення; створення зелених зон, організація зон відпочинку з дитячими майданчиками, пішохідними та велодоріжками, що дозволить підвищити якість відпочинку та дозвілля, що матиме позитивний вплив на здоров'я населення.

Проектні рішення також передбачають охорону та підвищення рівня санітарного догляду за зеленими насадженнями сільського лісопарку та лісовими масивами, що включаються у проектні межі населеного пункту. Також розширення зелених зон,

створення рекреаційних зон та облаштування водних об'єктів з організацією місць відпочинку покращить стан зелених зон і ландшафтів та умови проживання населення.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....

З метою охорони навколишнього середовища населеного пункту у Проекті документа державного планування рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Даний комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Щодо охорони атмосферного повітря рекомендовано виконати комплекс заходів:

-інвентаризація джерел викидів, забезпечення контролю за нештатними ситуаціями, запровадження сучасних технологій уловлювання та очищення на підприємствах, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря з планувальною організацією території підприємств і упорядкуванням та озелененням їх СЗЗ;

-створення зелених насаджень вздовж вулиць для захисту від шуму та загазованості житлових територій;

Окрім того, з метою забезпечення нормативної якості повітря рекомендується:

-проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів інженерної інфраструктури шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій;

-коригування транспортної схеми села;

-здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Щодо охорони водного басейну:

-розробка Проекту землеустрою із визначення меж зон санітарної охорони (ЗСО) джерел централізованого питного водопостачання (поверхневих і підземних) та забезпечення режиму господарської діяльності в їх межах згідно вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;

-благоустрій, інженерне облаштування території;

-для всіх свердловин господарсько-питного водопостачання забезпечити огородження з витриманими нормативними параметрами першого поясу (суворого режиму) зони санітарної охорони джерел водопостачання та встановити особливий режим господарської діяльності в його межах;

-впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу населеного пункту: виконання заходів щодо приведення всіх показників якості води до санітарних норм; підключення всіх неканалізованих об'єктів до централізованої системи водопостачання та водовідведення; та інші заходи, що зазначені в розділі «Водопостачання» пояснювальної записки);

-на промислових та комунальних підприємствах населеного пункту забезпечити контроль щодо відповідності показників стічних вод нормативним показникам для приймання стічних вод в мережу централізованого водовідведення, в разі перевищення нормативних показників забезпечити попередню очистку стоків перед випуском в сільську каналізацію;

-забезпечення відведення поверхневого стоку з усієї території населеного пункту; будівництво очисних споруд зливової каналізації в існуючих та проектних місцях випуску стічних вод;

Стосовно охорони ґрунтів:

-проведення геохімічного обстеження території села;

-дотримання вимог щодо санітарного очищення території, забезпечення 100%

охопленням території планово-подвірною санітарною очисткою, розвиток системи роздільного збору сміття; ліквідація несанкціонованих звалищ побутових відходів;

-. забезпечення повного збору, вивозу та своєчасного видалення всіх видів відходів;

- першочергове 100% охоплення житлових будинків, що знаходяться у СЗЗ кладовищ централізованими мережами водопостачання;

-покращення дорожнього покриття вуличної мережі;

Щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум).

Основним джерелом шумового забруднення є автомобільний транспорт.

Забезпечення нормативного акустичного стану головних вулиць передбачається за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах захисних смуг доріг з врахуванням санітарних розривів згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

В межах вуличної мережі, де реалізувати дані вимоги неможливо, необхідно впроваджувати шумозахисні заходи для першої лінії забудови: віконні блоки, облицювальні матеріали фасадної частини будинків.

Ландшафтно-планувальні заходи:

Формування планувальної структури населеного пункту з урахуванням особливостей ландшафту:

-поліпшення стану і збереження існуючих, а також створення нових зелених насаджень у межах населеного пункту;

-формування ландшафтно-рекреаційних зон: локальних місць рекреаційного використання (скверів, пішохідних зв’язків) з їх благоустроєм та ландшафтною організацією (дендрологічний склад, малі архітектурні форми);

-формування зелених насаджень спеціального призначення; формування насаджень обмеженого використання.

Основні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи санітарного очищення:

-. забезпечення повного збору, вивозу та своєчасного видалення всіх видів відходів;

-визначення спеціальних місць – майданчиків для організованого збору твердих побутових відходів;

-впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства і інших заходів з метою зменшення об'ємів вивозу і захоронення відходів.

Заходи щодо вдосконалення та розвитку системи водопостачання села на розрахунковий етап:

-будівництво нових водопровідних мереж та споруд в районах нової та існуючої забудови;

-розробка спеціалізованої проектної документації щодо розвитку системи водопостачання відповідно до рішень даного проекту щодо кількості та розміщення водокористувачів, визначення повного складу першочергових та перспективних заходів та економічного механізму реалізації цих заходів.

Невідкладні заходи щодо вдосконалення та розвитку системи каналізування населеного пункту:

-влаштування централізованої системи водовідведення;

-будівництво очисних споруд для очищення господарсько-побутових стоків.

З метою забезпечення пожежогасіння в проекті передбачені наступні протипожежні заходи:

-дотримання щільності житлової забудови у відповідності з поверховістю, дотримання нормативних розривів між комплексами будівель та споруд, організація зелених насаджень загального, обмеженого користування, застосування вогнестійких матеріалів, улаштування проїздів та під’їздів до будинків;

-створення єдиної системи зелених насаджень різного призначення, яка у випадках пожежної небезпеки повинна створити шляхи евакуації населення і під'їзду пожежних машин;

-дотримання нормативних протипожежних відстаней між будинками та лісовими ділянками не менше 50 метрів (згідно з п.15.2.4 ДБН Б.2.2-12:2019);

- в'їзди на територію житлових кварталів та наскрізні проїзди в житлових кварталах передбачено згідно з вимогами п.15.3.4, п. 6.1.11 ДБН Б.2.2-12:2019. Відстані між проїздами, призначеними для руху пожежно-рятувальної техніки, становлять не більше ніж 300 м;

-довжину тупикових проїздів передбачено не більше 150 м (п.15.3.6 ДБН Б.2.2-12:2019).

Протипожежні потреби для кожної зони водопостачання та конкретних об'єктів визначаються на стадії розробки спеціалізованої схеми відповідно до розрахункової чисельності населення, категорії виробництв та ступеню вогнестійкості будинків окремих зон.

При здійсненні будівельних робіт відповідно до ст.48 Закону України «Про охорону земель» забезпечити заходи щодо:

–максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;

–зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;

–недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;

–дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Заходи щодо покращення стану здоров'я населення.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту містобудівної документації передбачають:

–забезпечення житлових районів об'єктами соціального та громадського обслуговування, влаштування велосипедних доріжок;

–влаштування зелених насаджень загального користування передбачені в межах розробки проекту генерального плану повністю покривають потребу мешканців села;

–прийняття належних заходів щодо поліпшення водопостачання і каналізування;

–створення безбар'єрного простору для всіх категорій людей з інвалідністю: з порушеннями опорно-рухового апарату, зору, слуху, розумової діяльності та інших маломобільних груп населення, людей похилого віку, вагітних жінок, батьків з дітьми та інших.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище.

У «варіанті нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким не розробляється і не затверджується містобудівна документація. Цей сценарій можна розуміти, як продовження поточних (часто несприятливих) екологічних тенденцій,

описаних у розділах 3, 4 та 6 цього звіту. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток села є частково ускладненим, а місцями і взагалі неможливим, і ця альтернатива призводить до погіршення екологічної ситуації в населеному пункті, неефективного використання земельних ресурсів та хаотичного будівництва. Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність проектних рішень і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період реалізації даних рішень, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови території, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;
- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
- проаналізовано склад ґрунтів, особливості гідрогеологічних умов території;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками реалізації документа державного планування;

5) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході стратегічної екологічної оцінки проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні фактори: відсутність офіційних статистичних даних окремо по населеному пункту, а встановлені форми державної статистичної звітності передбачають збір, обробку та офіційну звітність по містам обласного підпорядкування. Таким чином, висновки, отримані в результаті аналізу статистичних даних, мають певний відсоток похибки.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів

для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту містобудівної документації необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення села від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю реальних обсягів житлового будівництва, об'єктів інженерної інфраструктури, соціального та побутового обслуговування, розвитку озеленених територій проектним рішенням. Порівняння цих даних дасть реальну картину досягнутого рівня показників житлової забезпеченості, забезпеченості установами і підприємствами повсякденного і періодичного обслуговування, об'єктами інженерної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на умови життєдіяльності населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню. При проведенні моніторингу реалізації рішень проекту, особливу увагу потрібно звернути на своєчасне виконання робіт по інженерному обладнанню території, будівництву водопровідних, каналізаційних і теплових мереж та мереж газопостачання, дощової каналізації, очисних споруд. Заходи зі здійснення моніторингу наслідків виконання проекту документа державного планування враховують той факт, що планування розвитку населеного пункту це поступовий процес, який залежить від розроблених проектів з його реалізації, у зв'язку з цим хід реалізації проекту генерального плану необхідно контролювати з врахуванням:

– показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації документу державного планування;

– результатів оцінки впливу на довкілля (ОВД) окремих проектів, які виконуватимуться в рамках внесення змін до генерального плану.

В процесі нагляду необхідно стежити за комплексністю забудови житлових кварталів з обов'язковим завершенням будівництва об'єктів обслуговування населення та благоустрою території до введення в експлуатацію житлових будинків. В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проектних рішень щодо планувальної організації та функціонального зонування території села в питаннях реконструкції та перепрофілювання промислових підприємств, комунально-складських об'єктів в сельбищній зоні, організації санітарно-захисних зон виробничо-комунальних об'єктів тощо.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в Проекті документа державного планування, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони довкілля є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення. Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших виробничих об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» ДСП № 173-96, з обов'язковим виконанням заходів визначених розділом «Оцінка впливу на довкілля».

Під час моніторингу реалізації проекту містобудівної документації також необхідно перевіряти виконання рішень щодо організації та облаштування рекреаційних зон. У тому числі: розміщення відповідно до генерального плану закладів відпочинку, додержання санітарно-гігієнічних вимог до обладнання та режиму використання прибережних ділянок водойм у місцях масового відпочинку населення.

У сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- виконання планувальних заходів (зміни в планувальній організації території

села спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог до її функціонального зонування;

- створення та озеленення нормативних санітарно-захисних зон для виробничо-комунальних та інженерних об'єктів;

- розвиток вулично-дорожньої мережі;

- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів;

- модернізація об’єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії тощо;

Контроль за охороною водних ресурсів включає нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території населеного пункту, своєчасним будівництвом каналізаційних очисних споруд та локальних очисних споруд дощової каналізації, а також ефективністю їх роботи. Крім того, відповідні заходи включають встановлення меж прибережних захисних смуг та додержанням на їх території режимів господарської діяльності, благоустрій водних рекреаційних зон та виконання технологічних та технічних заходів на промислових об'єктах (впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання та ін.). Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі дощової каналізації) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів в пунктах водокористування населення (пляжі) за хімічними та бактеріологічними показниками. Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік потенційно найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території села. Впливи, які матимуть наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування.

Моніторинг базується на розгляді та аналізі обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в рамках проекту внесення змін до генерального плану включає екологічні індикатори:

– показники якості атмосферного повітря;

– скорочення/збільшення викидів в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, тон на рік;

– зменшення/збільшення обсягів використання питної води для побутових потреб;

– зменшення/збільшення обсягів використання води для виробничих потреб;

– показники якості поверхневих та підземних вод;

– обсяги утворення промислових та побутових відходів;

– збільшення частки перероблення складових твердих побутових відходів;

– співвідношення частки перероблених та утилізованих відходів до утворених;

– збільшення відсотку покриття потреб у громадському транспорті;

– питомий обсяг енергоспоживання мережі освітлення;

– зниження/збільшення потреби в тепловій енергії на опалення;

– збільшення протяжності побудованих та реконструйованих тротуарів та велодоріжок;

– площі зелених насаджень;

– зниження загальної захворюваності населення села;

– підвищення рівня інформування громадян про стан навколишнього середовища;

Організація моніторингу покладається на органи місцевого самоврядування. Екологічні індикатори для моніторингу реалізації рішень документу державного планування представлені в таблиці. На підставі аналізу екологічних індикаторів органи місцевого самоврядування сільської ради щорічно оприлюднює основні показники та

фактичні наслідки реалізації проекту та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, вживає заходів для їх усунення. Таким чином, запропоновані і узгоджені показники допоможуть органу місцевого самоврядування, а також громадськості, відстежувати вплив на стан довкілля реалізації містобудівної документації, що допоможе зберегти орієнтованість на вирішенні пріоритетних екологічних проблем села і, як наслідок, поліпшити здоров'я населення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Для моніторингу впливу документа державного планування на довкілля має бути створений робочий орган, до його складу можуть увійти органи місцевого самоврядування, а також представники громадськості.

Екологічні індикатори для моніторингу реалізації рішень документу державного планування

№ п/п	Індикатор	Джерело даних
		Забруднення повітря
1.	Викиди забруднюючих речовин (сірчистий газ, двоокис азоту і окисів азоту, твердих часток (PM_{10} і $PM_{2,5}$), свинцю, бензолу і окису вуглецю), мг/м^3	Натурні заміри та розрахункові дані забруднення на межах санітарно-захисної зони суб'єктів господарювання, що отримали дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, періодичність вимірювання відповідно до переліку заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди. Встановлення одного автоматизованого посту спостереження за забрудненням приземного шару атмосферного повітря (вимога Директиви 2008/50/ЄС від 21 травня 2008 року).
2.	Індекс забруднення атмосфери	Для інтегральної оцінки стану повітряного басейну застосовують індекс забруднення атмосфери. Це комплексний показник забруднення атмосфери, який розраховується за сумою п'яти головних забруднювачів при перекладі абсолютних значень кожного в число гранично допустимої концентрації (ГДК). Переклад абсолютних значень в індекс забруднення атмосфери (ІЗА) дозволяє більш реально врахувати екологічну шкоду, яка завдається забруднювачами різного ступеня шкідливості: $ІЗА = \sum_{i=1}^{n} \left(\frac{q_i}{ГДК_{мр}} \right)^{\alpha}$ де n − кількість домішок, врахованих при ~~розрах~~унку; q − концентрація і-го речовини, мг/м^3; ГДК, *МР* − максимальна разова ГДК і-го речовини, мг/м^3; α − коефіцієнт співвідношення шкідливості і-го речовини з шкідливістю речовини III класу небезпеки (α, I класу дорівнює 1,7; α, II класу − 1,3; α, III класу − 1,0; α, IV класу − 0,9). Індекс забруднення атмосфери є спрощеним показником і розраховується зазвичай для = 5 − найбільш значущих концентрацій речовин, що визначають сумарне забруднення повітря. У цю п'ятірку частіше за інших потрапляють такі речовини, як бенз(а)пірен, формальдегід, фенол, аміак, діоксид азоту, сірковуглець. Індекс забруднення атмосфери змінюється від часток одиниці до 15-20 − надзвичайно небезпечних рівнів забруднення.

Водні ресурси		
3.	Обсяги забору та використання питної води, $м^3$/рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) дані суб'єктів господарювання, що здійснюють водопостачання.
4.	Якість забору свіжої води, мг/л	Дані досліджень якісного складу води питного водопостачання суб'єктів господарювання, що здійснюють водопостачання (протоколи досліджень).
5.	Обсяги скидання дощових вод, $м^3$/рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) дані суб'єкту господарювання, що здійснює скиди дощових вод.
6.	Обсяги скидання очищених і недостатньо очищених дощових вод у водний об'єкт , $м^3$/рік	Облікові (форми обліку) та звітні (форма 2ТП водгосп) суб'єкту господарювання, що здійснює скиди дощових вод.
7.	Якість води у водному об'єкті в який скидаються дощові води, мг/л	В населеному пункті відсутні водні об'єкти (поверхневі води).
8.	Індекс забруднення води у водному об'єкті в який скидаються дощові води	В населеному пункті відсутні водні об'єкти (поверхневі води).
Енергетика		
9.	Споживання енергоресурсів суб'єктами господарювання	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють постачання енергоресурсів
10.	Споживання енергоресурсів населенням, на 1 тис. мешканців	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють постачання енергоресурсів
Зелені насадження		
11.	Поверхня зелених зон (%, га на душу населення)	Дані суб'єктів господарювання, що здійснюють догляд та утримання зелених насаджень
Відходи		
12.	Обсяги утворення твердих побутових відходів (ТПВ), тонн/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють збирання та вивезення ТПВ
13.	Обсяги збирання та постачання вторинної сировини за рахунок роздільного збирання складових ТПВ, тонн/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, що здійснюють збирання та вивезення вторинної сировини
14.	Обсяги утворення промислових відходів, тон/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, в процесі діяльності яких утворюються відходи

15.	Обсяги постачання промислових відходів на утилізацію та видалення, тонн/рік	Облікові та звітні дані суб'єктів господарювання, в процесі діяльності яких утворюються відходи
Здоров'я населення		
16.	Кількість вперше зареєстрованих випадків за видами захворювань населення по роках	Дані управління охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Під час реалізації проекту документу державного планування - «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні, з причин мінімального впливу на територію та віддаленості державних кордонів України.

Індикатор	Визначення	Джерело даних
Середньодобовий вміст забруднюючих речовин у атмосферному повітрі	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел.	Звіт державної гідрометеорологічної служби, річний звіт підрозділу з охорони навколишнього природного середовища. За необхідності встановлення автоматизованого посту моніторингу за станом атмосферного повітря.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.

Стратегічна екологічна оцінка здійснена щодо проекту документа державного планування - «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту».

Внесення змін до генерального плану є видом містобудівної документації, що визначає принципові вирішення розвитку, планування, забудови й іншого використання території села та розробляється і затверджується в інтересах територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

За обсягом та змістом проект документу державного планування - «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» відповідає чинному законодавству України у галузі містобудування та вимогам Державних будівельних норм: ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»; ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

Основні показники, відповідно до завдання, розраховані на двадцятирічний період.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього природного середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я. Основними джерелами інформації були: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Київській області, Звіт комунального закладу Київської обласної ради «Київський обласний центр медичної статистики» щодо основних показників здоров'я населення Київської області, статистичні дані Управління статистики у Київській області.

В процесі роботи були проаналізовані дані регіональних галузевих управлінь та відділів, інформація окремих суб'єктів господарської діяльності, звіти.

Ґрунтовий покрив представлений переважно дерново-підзолистими ґрунтами різного ступеня підзолистості.

Підземні води по відношенню до бетону не мають агресивності.

До екологічних проблем, що стосуються документу державного планування вирішення яких в певній мірі може бути запроваджено в рішеннях містобудівної документації відносяться наступні.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території населеного пункту відсутні об'єкти по переробці та утилізації відходів виробництва.

. Планове санітарне очищення території населеного пункту, на сьогодні, проводиться спеціальною організацією. Тверді побутові відходи на розрахунковий етап передбачається утилізовувати на існуючому полігоні твердих побутових відходів. Для вирішення питання подальшого поводження з твердими побутовими відходами у населеному пункті необхідна розробка спеціалізованої схеми санітарного очищення з уточненням першочергових та перспективних заходів, поліпшення екологічного та санітарного стану території, скорочення об'ємів ТПВ, тощо.

Головні стратегічні державні документи, що мають відношення до проекту документа державного планування - «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» перераховані нижче:

1. Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки;
2. Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2023 рік.
3. Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки;
4. Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року;
5. Національний план управління відходами до 2030 року;
6. Обласна цільова Програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022 – 2029 роки (Програма затвердження рішення Київської обласної ради від 22 вересня 2022 року № 324-13-VIII).

Ймовірність того, що реалізація проекту призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, при реалізація проекту не передбачається поява нових значних негативних наслідків для довкілля.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища та для забезпечення екологічної стійкості території до техногенного навантаження у проекті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів, описаних в розділі 7. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Законів щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління з урахуванням заходів визначених місцевими та регіональними програмами санітарно-гігієнічного та природоохоронного спрямування.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме покращенню умов проживання, оздоровленню навколишнього середовища та підвищенню його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

Законодавство України та передова міжнародна практика передбачають оцінку альтернативних варіантів як частину екологічної оцінки конкретного місця. У контексті стратегічної екологічної оцінки генерального плану території з метою розгляду альтернативних проектних рішень і їх альтернативних наслідків було розглянуто «нульовий» сценарій (за відсутності реалізації проекту) та відповідно до Методичних

рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 – територіальні альтернативи розміщення проектних рішень містобудівної документації.

«Нульовий» сценарій полягає у використанні землі яка є на сьогоднішній день. Незатвердження документу державного планування дасть можливість зберегти природний ландшафт території з її територіальною невпорядкованістю. При «нульовому» варіанті подальший розвиток громади є проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення економічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів.

Під час розробки проекту розглядались альтернативні варіанти щодо території розташування. Вибір земельних ділянок під виробничі та громадські забудови обґрунтовано наступним чином:

- екологічні, санітарно-епідемологічні, протипожежні і містобудівні обмеження щодо планувальної діяльності об'єктом проектування витримуються;
- ділянка не належить до пам'яток культурної спадщини, археологічних територій та територій природно-заповідного фонду України.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству в сфері охорони навколишнього природного середовища.

В процесі роботи над звітом виявлено обмежений доступ, неповноту інформації як про природні так і про господарські характеристики території, види та рівні антропогенного навантаження, стан здоров'я населення проектної території ніяк не відображений у відкритих джерелах, що вкрай ускладнює роботу та змушує використовувати узагальнену інформацію по області та адміністративному району.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Відповідальний за моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначається замовником містобудівної документації та не рідше, ніж 1 раз у рік публікуються дані звіту виконання моніторингу за даним документом державного планування. Замовник може самостійно здійснювати моніторинг та публікувати звіти про виконання моніторингу наслідків виконання проектних рішень для довкілля, у тому числі для здоров'я населення або уповноважити відповідний структурний підрозділ/відділ/особу, тощо.

При здійсненні будівельних робіт відповідно до ст.48 Закону України «Про охорону земель» забезпечити заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при

проектуванні, розміщенні та будівництві об’єктів.

Об'єктами екологічного контролю, що підлягає регулярному спостереженню і оцінці при виконанні документа державного планування є:

- джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- джерела утворення побутових відходів;
- забруднення в контрольних створах водних об’єктів;
- місця тимчасового зберігання побутових відходів до їх видалення.

Під час реалізації проекту документа державного планування - «Внесення змін до генерального плану села Хмільна Бучанського району Київської області з поєднанням з детальним планом території окремих частин населеного пункту» ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров’я населення – відсутні, з причин мінімального впливу на територію та віддаленості державних кордонів України.

ДОДАТКИ